

NaturErhvervstyrelsen

Att: miljøbio@naturerhverv.dk

j.nr. 16-8630-000003.

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

NaturErhvervstyrelsen har sendt udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder i høring d. 25. november 2016 med høringsfrist senest den 15. december 2016. Høringsudkastet vedrører regler som tilknyttes en frivillig midlertidig efterafgrødeordning med støtte.

Landbrug & Fødevarer har noteret, at bekendtgørelsesudkastet implementerer dele af Fødevarer- og landbrugspakken og Naturpakken. Overordnet set finder Landbrug & Fødevarer, at aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken er enormt positiv for landbrugserhvervet i Danmark, idet aftalen gør op med en meget uhensigtsmæssig og dyr regulering til fordel for en mere målrettet og omkostningseffektiv regulering. Dette paradigmeskifte har Landbrug & Fødevarer længe efterspurgt. Set i det lys bakker Landbrug & Fødevarer grundlæggende op om en frivillig efterafgrødeordning, som er en del af

Fødevarer- og landbrugspakken bygger på en række initiativer, som gør, at aftalen rummer et miljøregnskab i balance og med et grønt plus på sigt. Landbrug & Fødevarer er enige i at fremtidens miljøregulering skal bygge på et højt beskyttelsesniveau, således at man lever op til internationale forpligtigelser og nationale mål for natur- og miljøinteresser besluttet i Folketinget.

Landbrug & Fødevarer har tidligere tilkendegivet, at aftalen rummer en væsentlig miljøgevinst, idet indsatsen målrettes og tilpasses områdernes behov. Aftaleelementet om en frivillig midlertidig efterafgrødeordning med støtte, som dette udkast til bekendtgørelse vedrører, har til formål at sikre mod en midlertidig tilstandsændring for grundvand og kystvande. Landbrug & Fødevarer har følgende kommentarer til bekendtgørelsesudkastet.

Høringssvaret består af to dele.

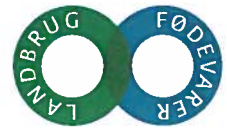
- Overordnede bemærkninger
- Specifikke bemærkninger til lovforslaget

Overordnede bemærkninger

Det fremgår af udkastet til bekendtgørelsen at der ydes tilskud til udlægning af efterafgrøder i henhold til de foranstaltninger om kompenserende miljøtiltag, der er fastlagt i Aftale om Fødevarer – og landbrugspakke af 22. december 2015 og i Aftale om Naturpakke af 20. maj 2016. Indsatsen gennemføres i 2017-2018 med udlægning af efterafgrøder i kystvandeplande, hvor Miljø- og Fødevarerministeriet tilsyneladende finder, at der er behov for en kvælstofreduktion.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Det faglige grundlag for ordningen

Landbrug & Fødevarer har konstateret, at et konsolideret fagligt grundlag for ordningen stadig ikke er offentliggjort til trods for, at man i udkastet til bekendtgørelsen har opgjort kompensationsbehovet på et detaljeret niveau. Det er særdeles utilfredsstillende for berørte parter, at man fra ministeriet side sender et regelsæt i høring, uden at man samtidig offentliggør den fulde begrundelse herfor.

Det fremgår af udkast til bekendtgørelse at formålet med den frivillige efterafgrødeordning er at sikre mod en tilbagegang i miljøtilstanden i overflade- og grundvand. Landbrug & Fødevarer har tidligere argumenteret for, at en sådan midlertidig ordning er unødvendig bl.a. fordi (1) det reelle gødningsforbrug er betydeligt mindre end ministeriet lægger til grund i deres beregninger og (2) den forsinkelse der er i transport af vand fra marken til grundvand og kystvande medfører, at mindre variationer i kvælstofudvaskningen udjævnes. Landbrug & Fødevarer finder derfor, at en midlertidig efterafgrødeordning er fagligt ubegrundet, idet Fødevarer- og landbrugspakkens øvrige initiativer sikrer den ønskede miljøbalance, og sikrer mod negative tilstandsændringer af grundvand og kystvande.

Landbrug & Fødevarer forventer, at ministeriet snarest fremlægger den begrundelse for ordningen, og derefter justerer ordningens omfang til således, at ordningen matcher det faglig konsoliderede behov.

Det bør herunder fremgå af det faglige grundlag for ordningen, at det er lagt til grund, at alle landmænd udnytter den fulde kvælstofkvote, og at dette må betragtes som en teoretisk worse-case, idet omfattende undersøgelser viser, at landmænd kun vil anvende dele af deres kvælstofkvote.

SEGES har i maj 2016 og november 2016 undersøgt, hvor stor en del af den ekstra kvælstofgødning som Fødevarer- og landbrugspakken muliggør, der rent faktisk forventes at blive anvendt. Denne undersøgelse sammenholdt med opgørelse fra indkøbt kvælstofgødning viser, at der forventes anvendt markant mindre end den teoretiske mulige mængde, som ligger til grund for Miljø- og Fødevarerministeriets beregninger.

Landbrug & Fødevarer forventer derfor, at den frivillige efterafgrødeordning afstemmes i udstrækning efter de faktiske forhold, således, at når myndighederne har tilstrækkelig viden om den faktiske anvendte mængde kvælstof revurderes behovet for kompenserende efterafgrøder.

Landbrug & Fødevarer finder, at der med baggrund i SEGES' undersøgelser findes tilstrækkelig sikker viden, som giver et pålideligt billede af den forventede anvendte mængde kvælstofgødning for 2017.

Ordningens udformning

Landbrug & Fødevarer finder, at ordningen umiddelbart virker meget og unødigt kompleks, og at der samtidig ikke gives det nødvendige overblik for konsulenter og landmænd til at foretage det optimale valg på bedriften. Ønsker man at opnå en attraktiv ordning, er det afgørende, at der så tidligt på dyrkningsåret som muligt, er klarhed over mulighederne for at indgå i ordningen for den enkelte landmand, og at man løbende kan gennemskue status for ordningen i ens eget opland.

Landbrug & Fødevarer finder, at en mere fleksibel ordning i højere grad vil sikre ordningens succes, mens en ufleksibel ordning vil betyde, at nogle landmænd vil afholde sig fra at tilmelde sig ordningen, men tilsvarende lav miljøeffekt som følge. Ud over at få smidiggjort ansøgningssystemet og undgå først-til-mølle princip i tre forskellige tempi, vil ordningen kunne gøres meget mere

eftertragtet, hvis der var mulighed for at benytte de kendte alternativer til pligtige efterafgrøder i denne ordning.

Retssikkerhedsmæssigt har Landbrug & Fødevarer en række forbehold, som skal tages i betragtning i forhold til en eventuel efterfølgende obligatorisk regulering:

- Det er uhensigtsmæssigt, hvis landmænd, som efterfølgende måtte blive pålagt et væsentligt obligatorisk og ikke-kompenseret reguleringskrav, er blevet afskåret fra at ansøge og opnå støtte til etablering af frivillige efterafgrøder. Dette gælder i forhold til landmænd som grundet *de minimis* loftet ikke kan opnå støtte. Det gælder også landmænd i et ID15-opland, hvor der stadig resterer et indsatskrav, men hvor støttemidlerne er opbrugt grundet det tekniske setup af ordningen.
- Det er uhensigtsmæssigt, hvis alle landmænd, der befinder sig i samme ID15-opland, ikke har lige mulighed for at ansøge uanset bedriftens størrelse eller kompleksitet (se i øvrigt første kommentar under specifikke bemærkninger).
- I forhold til grundvandsindsatsen, bør et efterfølgende obligatorisk og ikke-kompenseret reguleringskrav opgøres under hensyntagen til Miljøbeskyttelseslovens princip om, at den nødvendige reduktion i kvælstofudvaskningen kan fordeles »skævt« mellem de forskellige områder der påvirker det samme grundvand¹.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet

Paragraf	Indhold	Kommentar/rettelse
Indledning	..finansloven..	Finansloven 2017
§ 5	Ansøgning om tilskud	Det er problematisk, at ansøgning om tilskud til målrettede efterafgrøder skal ske ved indsendelse af Fællesskema 2017 og at ansøgning sker via først til mølle-princippet. Fællesskemaet indeholder i forvejen en lang række arealstøtte-ordninger, der i flere tilfælde er komplekse og tidskrævende. For at Fællesskemaet skal kunne indsendes, skal alle støtteordningerne være på plads, herunder skal alle skemakontroller være håndteret og tilrettet. Denne kompleksitet i udfyldelsen og indsendelse af Fællesskemaet, vil være medvirkende til, at en gruppe af ansøgere med komplekse ansøgninger, på forhånd vil være forskelsbehandlet i forhold til mulighederne for ansøgning, da ansøgning om tilskud til målrettede efterafgrøder sker efter først til mølle-princippet.
§ 5, stk 5 og stk 6	Ansøgning om tilskud	Det er vigtigt, at NAER informerer dagligt om hvor mange ha, der kan søges om i de enkelte ID15-områder, og om målet indfriet. Det er ligeledes vigtigt, at den enkelte ansøger kan se i Fællesskemaet, hvor mange ha der er "tilbage" i oplandet. F.eks. hvis der søges til 30 ha efterafgrøder, men der er kun 20 ha tilbage i oplandet, så skal ansøgeren kunne se i skemakontrollen, at der kun er 20 ha tilbage, hvorved ansøgningen nemt kan tilrettes fra 30 ha til 20 ha ansøgt (dvs. der skal ikke prøves med 29 ha, 28 ha, 27 ha....etc).

¹ Jf. L56 – forarbejder til forslag til Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning (Beskyttelse af drikkevandsressourcer og vandforsyning)

§5 stk. 8	..”indlægges ændringer”	Ordet ”indlægges” er en underlig term at anvende her, og kan med fordel ændres til f.eks. ”foretages”.
§6	Betingelser for tilskud	Det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelse om der skal regnes forfrugtsværdi/eftervirkning af de målrettede efterafgrøder der søges tilskud til. Det står ikke beskrevet i bekendtgørelsen.
§6 4)		Det bør være muligt at anvende de samme alternativer som der gælder for de pligtige efterafgrøder, herunder f.eks. tidligt sået vintersæd m.v.
§7 5)		Det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelse om græsefterafgrøder der indgår i 70 pct. kravet på 2,3 DE undtagelses kvægbrug kan eller ikke kan indgå som målrettet efterafgrøde.
§ 10 stk. 2		Bagatelgrænsen bør laves mere proportional med arealets størrelse
§ 11	Nedsættelse af tilskud.	I hele kapitel 6 bør det præciseres, at det udelukkende drejer sig om nedsat de minimis støtte, og ikke anden støtte udbetalt af NAER.

Med venlig hilsen

Nikolaj Ludvigsen
Chefkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4458
M +45 5118 3318
E nlu@lf.dk

Fredericia, den 15. december 2016

Vedr. udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen, Jeres j.nr. 16-8630-000003.

Landbrugserhvervet har haft meget blandede erfaringer med brugen af de minimis midler. Sidste gang landbruget blev mødt med en tilsvarende ordning var i forbindelse med randzonerne. Ordningen var langt fra en ubetinget succes.

Selv med et mindre areal med frivillige efterafgrøder vil mange aktive landmænd ramme loftet for ordningen på 15.000 euro (over tre år), idet midlerne bliver brugt til mange forskellige tiltag (elevordning, miljøtiltag, energibesparelser m.v.). Derfor er midler under denne ordning ikke egnede til at få et tilstrækkeligt stort areal og vil hindre erhvervet i at nå det opsatte mål.

Vi er grundlæggende imod alle disse tilskudsordninger på kryds og tværs, der gør det ufleksibelt og uforudsigeligt at drive landbrug i Danmark. Samtidig er vi slet ikke enige i udpegningen af, hvor der er behov for målrettede efterafgrøder. Så vidt vides, så etableres efterafgrøderne hovedsageligt for at beskytte grundvandet. Vi savner tilstrækkelig dokumentation for, der er et problem med nitrat i grundvandet. Det er vores klare opfattelse, at der ikke er et problem med for meget nitrat i grundvandet, hvorfor ordningen ikke giver mening.

Det er vigtigt, at myndighederne i forbindelse med opgørelsen af de målrettede efterafgrøder opgør, hvor mange målrettede efterafgrøder, der har til formål at beskytte grundvandet og hvor mange, der har til formål at beskytte overfladevand. Naturligvis virker efterafgrøderne på begge dele, men opgørelsen er vigtig, fordi det skal være muligt at gennemskue behovet og myndighedens vurdering.

Da der er tale om de minimis midler, er der tale om lovlig statsstøtte til landbruget. Det er ikke tydeligt for os, hvad konsekvensen af manglende overholdelse af tilskudsordningen er. Vores frygt er, at manglende opfyldelse af de målrettede efterafgrøder opgøres bagudrettet. Problemet er naturligvis, at en reduceret N-kvote bagudrettet potentielt kan udløse straffesager og KO-sager. Det virker helt forkert, fordi de minimis midlerne som bekendt ikke er EU-penge, hvorimod landbrugsstøtten netop er EU-midler. Man risikerer altså, at nogle frivillige målrettede efterafgrøder kan ende i straf og KO-sanktion. Det er vores vurdering, at det i realiteten ikke har den store betydning, om der kommer lidt mere eller mindre N det ene eller det andet år. Vi håber, at I vil tydeliggøre, at I ændrer kvoten fremadrettet, hvis landmanden af den ene eller anden grund ikke kan opfylde kravet og ikke har nået at trække ansøgningen tilbage.

Ovenstående bygger naturligvis på forudsætningen om, at en landmand, der indgår frivilligt i ordningen, får en forhøjet N-kvote. I det tilfælde, at dette ikke er tanken vil det være utilstedeligt, at en landmand kan trækkes i N-kvote generelt.

Der bør ikke laves forskel i N-kvote for den landmand, der slet ikke søger sammenlignet med den landmand, der søger, men ikke opfylder kravene. Den eneste forskel bør være, at den landmand, der søger,

men ikke opfylder kravene, naturligvis skal tilbagebetale støttebeløbet. Uanset hvad vil det være uberettiget, at landmanden trækkes i N-kvote.

Vi anmoder om, at det naturligvis gøres muligt at flytte rundt på de målrettede efterafgrøder indenfor ID15-området. Det er en helt nødvendig forudsætning for, at kunne realisere bekendtgørelsen, fordi disse efterafgrøder skal gå i et med en større markplan, der løbende justeres og ændres i forhold til virkeligheden.

Vi vurderer herudover, at det er ulovlig forskelsbehandling, når det i § 8 i udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder fremgår, at økologiske bedrifter ikke kan søge tilskuddet om målrettede efterafgrøder. Dette savner logik og vi anmoder om uddybende forklaring. Økologiske bedrifter udleder mindst lige så meget nitrat som moderne landbrug, da økologiske bedrifter kun må bruge husdyrgødning og ikke kunstgødning, der i vækstsæsonen har et markant bedre optag. Det kan ikke understreges nok, at vi anmoder om en uddybende faglig redegørelse for denne urimelighed.

Med venlig hilsen

Maiken Bak Jensen

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 27 15 12 00

E-mail: mbj@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Bæredygtigt
Landbrug

Hørings svar på udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder, ad styrelsens j.nr.: 16-8630-000003

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder, at det er positivt, at der gennemføres en ordning med etablering af efterafgrøder i 2017 og 2018 i kystvandoplande, hvorfra det er nødvendigt at få nedbragt kvælstofudledningen.

DN vil gerne understrege, at der er tale om en nødvendig ordning med henblik på, at Danmark lever op til forpligtelserne i særligt Nitratdirektivet. DN ser således ikke alene ordningen som en opfølgning på aftalen af 22. december 2015 om Fødevarer- og Landbrugspakken og aftalen af 20. maj 2016 om Naturpakken, men også som en opfølgning på regeringens dialog med EU-kommissionen om Fødevarer- og Landbrugspakken, jf. kommissionens pilotskrivelse vedr. denne pakke.

Idet der er tale om en nødvendig ordning med henblik på at overholde Nitratdirektivet, skal DN understrege, at ordningen også skal sikre grundvandet.

Det er imidlertid DNS opfattelse, at ordningen ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at der ikke sker en merudledning af nitrat til grundvandet.

Det fremgår således af styrelsens kort til placering af målrettede efterafgrøder, at der er områder, hvor der ikke ydes tilskud til efterafgrøder, selvom der er nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) i disse områder. Det fremgår heller ikke af ordningen, i hvilken udstrækning den er målrettet, så der bliver udlagt efterafgrøder, der sikrer de øvre grundvandmagasiner, hvorfra der indvindes drikkevand.

DN må derfor antage, at ordningen vil blive fulgt op af et initiativ med eksempelvis et obligatorisk efterafgrødekrav i den udstrækning ordningen ikke sikrer, at der ikke sker en merudledning af nitrat til grundvandet.

Det fremgår, at hvis der ikke kommer fuldt afløb for ordningen, vil den blive fulgt op af et obligatorisk krav om efterafgrøder.

DN bifalder, at der med denne forudsætning vil blive taget initiativ til at sikre, at der udlægges omkring i alt 270.000 ha efterafgrøder i 2017 og 2018, uanset om det sker frivilligt eller obligatorisk.

DN er derimod usikker på, om det vil være tilstrækkeligt til at modvirke merudledningen af kvælstof til kystvande som følge af Fødevarer- og Landbrugspakken.

Såfremt det viser sig ikke at være tilstrækkeligt, forventer DN derfor, at der vil blive gennemført en indsats, der kan neutralisere denne merudledning til kystvande fra 2017 og 2018.

Fra: Råd [<mailto:raad@danskevv.dk>]

Sendt: 25. november 2016 13:09

Til: Karen B. Knudsen (NaturErhvervstyrelsen) <KBK@naturerhverv.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

Tilbagesendes med oplysning om at Danske Vandværker ikke har kommentarer til det fremsendte

Med venlig hilsen

Pernille Weile

Juridisk rådgiver

Tlf. direkte 56 13 0206 | pw@danskevv.dk
Solrød Center 20C | 2680 Solrød Strand
www.danskevv.dk | info@danskevv.dk

Fra: Info

Sendt: 25. november 2016 12:58

Til: Råd <raad@danskevv.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

Til info

Venlig hilsen

Helene Bjerre

Medlemsservicekoordinator

Tlf. direkte 56 13 02 02 | hbj@danskevv.dk
Solrød Center 20C | 2680 Solrød Strand
www.danskevv.dk | info@danskevv.dk

✉ [Modtag vores nyhedsbrev](#)

Danske Vandværker er brancheforening for landets vandværker. Medlemsskaren tæller også vandbranchens industri og leverandører. Danske Vandværker er den eneste brancheforening, der alene koncentrerer sig om forsyning af drikkevand.

Fra: Karen B. Knudsen (NaturErhvervstyrelsen) [<mailto:KBK@naturerhverv.dk>]

Sendt: 25. november 2016 12:38

Til: hoering@3f.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@baeredygtigtlandbrug.dk; dansk@biavl.dk; post@jaegerne.dk; dn@dn.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk; dbotf@mail.tele.dk; teamstr@gmail.com; danskgartneri@danskgartneri.dk; formand@dls-jagt.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; ejvind@fyrblik.dk; sekretariatet@danske-smaaoer.dk; EU & Erhverv (NaturErhvervstyrelsen) <euogerhverv@naturerhverv.dk>; gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; Info <info@danskevv.dk>; biodynamisk-forening@mail.tele.dk; fr@friluftsraadet.dk; kl@kl.dk; info@lf.dk; mail@reakreditforeningen.dk; rkr@rkr.dk; cmpst@c.dk; info@skovdyrkerne.dk; info@seges.dk; info@okologi.dk; cbs@cbs.dk; dtu@dtu.dk; science@science.ku.dk; ku@ku.dk; ruc@ruc.dk; sdu@sdu.dk; aau@aau.dk; au@au.dk; dca@au.dk; dce@au.dk; regioner@regioner.dk; evm@evm.dk; fm@fm.dk; kebmin@kebmin.dk; Svana@svana.dk; letbyrder@erst.dk

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

Til høringsparterne

Vedhæftet fremsendes høringsmail vedrørende NaturErhvervstyrelsens høring over udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og udkast til senere ændring af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Karen B. Knudsen

Fuldmægtig | Miljø & Biodiversitet
+45 25 23 83 92 | kbk@naturerhverv.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

NaturErhvervstyrelsen | Nyropsgade 30, 1780 København V | Tlf.+45 33 95 80 00 | mail@naturerhverv.dk | www.naturerhverv.dk